

Vapautuvien asumisen tuen verkoston kannanotto rikostaustaisten verkkopankkitunnusten saamiseen liittyen

Verkkopankkitunnukset ovat käytetyin sähköisen tunnistautumisen muoto. Yhä useampien viranomaispalvelujen siirtyessä verkkoon ovat verkkopankkitunnukset käyneet yhä tärkeämmiksi (esimerkiksi TE-palvelut, Kela, verottaja, terveydenhuollon ja sosiaalitoimen palvelut). Digi-yhteiskunnassa sähköinen tunnistautuminen liittyy myös kansalaisten oikeuteen osallistua demokraattiseen päätöksentekoon esimerkiksi laatimalla tai allekirjoittamalla kansalaisaloitteita.

Vapautuvien asumisen tuen verkosto (VAT-verkosto) on ollut huolissaan siitä, että monet vankilatuomion tai yhdyskuntaseuraamuksen suorittaneet henkilöt jäävät maksuhäiriömerkintöjen vuoksi vaille verkkopankkitunnuksia. Tunnistautumisvälineiden puuttuminen syrjäyttää yhteiskunnasta. Tällä hetkellä hyvän pankkitavan mukaisesti yksittäinen maksuhäiriö ei ole este verkkopankkitunnusten myöntämiselle. Maksuhäiriöiden määrä on ollut jatkuvassa kasvussa: syksyllä 2015 370 000 suomalaisella eli noin 8,5 %:lla aikuisväestöstä oli maksuhäiriömerkintä ja heistä yhdellä henkilöllä oli keskimäärin yhteensä 17 merkintää.

Verkkopankkitunnukset ovat tärkeitä myös pankkiasioinnissa: ne vähentävät esim. laskujen maksamisen kuluja ja aikaa merkittävästi. Kyse on myös alueellisesti tasa-arvosta. Pankkien henkilöasiakaskonttoreiden määrä on viime vuosina vähentynyt noin sadalla vuodessa ja henkilöasiakaskonttoreiden käteispalveluja on supistettu.

Verkkopankkitunnukset eivät ole vielä tällä hetkellä laissa säädettyjä peruspankkipalveluja. EU:n maksutilidirektiivin myötä lainsäädäntö tulee muuttumaan vuoden 2016 aikana. Verkkopankkitunnuksista tulee niin sanottuja peruspankkipalveluja: mikäli pankki tarjoaa sähköisiä maksupalveluja, on sen tarjottava kaikille asiakkailleen myös verkkopankkitunnukset.

- VAT-verkosto pitää hyvänä, että lainsäädäntö uudistuu pankkipalvelujen osalta. Verkkomaksaminen ja mahdollisuus sähköiseen tunnistautumiseen verkkopankkitunnuksilla tulee taata kaikille pankin asiakkaille.
- VAT-verkosto vetoaa pankkeihin, että nämä alkaisivat jo ennakkollisesti myöntää verkkopankkitunnuksia nykyistä väljemmin myös niille asiakkaille, joilla on useita maksuhäiriömerkintöjä.

Vapautuvien asumisen tuen verkosto (VAT) toimii rikosseuraamukseen tuomituille asumispalveluja tuottavien yleishyödyllisten järjestöjen ja sidosryhmien yhteistyöfoorumina. Verkosto on toiminut vuodesta 2009 lähtien ja se kehittää, tukee ja koordinoi rikosseuraamusasiakkaiden asumis- ja tukipalveluja ja parantaa tiedonvälitystä eri sidosryhmien ja toimijoiden välillä. Tavoitteena on vähentää rikosseuraamustaustaisten asunnottomuutta ja uusintarikollisuutta. VAT-verkosto ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin kohderyhmänsä aseman parantamiseksi.

VAT-verkoston puolesta

Markku Rautiainen, Joensuun Seudun Nuorisoasuntoyhdistyksen puheenjohtaja
VAT-verkoston puheenjohtaja

Olli Kaarakka, Asumispalvelupäällikkö, Kriminaalihuollon tukisäätiö
VAT-verkoston varapuheenjohtaja

Anna Leppo, projektikoordinaattori, Kriminaalihuollon tukisäätiö
VAT-verkoston sihteeri

Verkoston jäsenyhteisöt:

Espoon Diakoniasäätiö
Helsingin Diakonissalaitos
Joensuun Seudun Nuorisoasuntoyhdistys
Jyväskylän Katulähetys ry
Kuopion Työterapinen yhdistys ry
Kriminaalihuollon tukisäätiö
Rauman Seudun Katulähetys ry
Rauman Seudun Mielenterveysseura ry
Silta-Valmennusyhdistys ry
Sininauhasäätiö
Suoja-Pirtti Ry
Turun Seudun Nuorisoasunnot ry
ViaDia Pohjois-Savo ry

